

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту наказу Міністерства освіти і науки України
«Про затвердження Положення про здійснення інноваційної
діяльності у сфері освіти»

I. Визначення проблеми

Відповідно до пункту 1, підпункту 1 пункту 3, підпунктів 5, 24, 25, 26, 67, 68, 69 пункту 4, пункту 8 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 (далі – Положення МОН), МОН є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти. Згідно з підпунктом 5 пункту 4 Положення МОН, Міністерство освіти і науки України, зокрема, здійснює нормативно-правове регулювання у сферах освіти і науки, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності, трансферу (передачі) технологій, а також у сфері здійснення державного нагляду (контролю) за діяльністю закладів освіти, підприємств, установ та організацій, які надають послуги у сфері освіти або проводять іншу діяльність, пов'язану з наданням таких послуг, незалежно від їх підпорядкування і форми власності.

Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності було затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 07 листопада 2000 року № 522, та зареєстроване у Міністерстві юстиції України 26 грудня 2000 року за № 946/5167. Наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2017 року № 994 «Про внесення змін до Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 22 вересня 2017 року за №117/31039 (далі – наказ МОН № 994), Положення було викладене у новій редакції.

Рішення про державну реєстрацію Наказу МОН № 994 було скасовано відповідно до наказу Міністерства юстиції України від 04.06.2021 № 2021/5 «Про скасування рішення про державну реєстрацію нормативно-правового акта».

Відповідно до пункту 1 статті 2, пункту 3 статті 5, абзацу двадцять восьмого частини першої статті 64 Закону України «Про освіту», пункту 2 та пункту 26 статті 1, пункту 1 статті 10, пункту 1 статті 8, пункту 1 абзацу п'ятого статті 31 Закону України «Про повну загальну середню освіту», пункту 1 статті 2, пункту 1 статті 3, пункту 1 статті 4, пункту 1 статті 5, статті 6 -Закону України «Про інноваційну діяльність», необхідно затвердити Положення про здійснення інноваційної діяльності у сфері освіти.

В освітній галузі відбуваються ґрунтовні зміни, які окреслені завданнями її реформування на всіх рівнях освіти. Все це призвело до проведення системних досліджень, експериментальної та проектної діяльності у закладах освіти, їх науково-методичного супроводу, комплексних моніторинґів на різних етапах апробації, адаптації, впровадженні, застосування інноваційних освітніх продуктів, зокрема інноваційних технологій навчання та виховання, створення освітнього середовища,

МОН № 1/4939-23 від 10.04.2023

Підписав: Лісовий Оксен Васильович

Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000ED323600C71DB500

Дійсний: з 22.03.2023 0:00:00 по 21.03.2025 23:59:59

дистанційного та змішаного навчання, здобуття якісної освіти у різних умовах проживання здобувачів освіти (у міській, сільській місцевості, гірських районах тощо), що відповідають сучасним викликам розвитку громадянського суспільства в Україні.

Основні групи, (підгрупи) на які проблема має вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Здобувачі освіти, педагогічні працівники	+	–
Батьківська громада	+	–
Науково-педагогічні працівники,	+	–
Інші громадяни (за згодою підтримки)	+	–

Проблема може бути розв'язана за допомогою діючих ринкових механізмів та чинних регуляторних актів і потребує внесення змін до законодавства.

II. Цілі державного регулювання

Основною ціллю державного регулювання є встановлення чітких правил в організації та проведенні експериментів, реалізації інноваційних освітніх проєктів, а саме: розгляд заявок, видання розпорядчих документів щодо проведення експерименту/інноваційного освітнього проєкту всеукраїнського рівня; координація та відслідковування виконання програми кожного етапу експерименту/інноваційного освітнього проєкту; прийняття рішення (за необхідності) щодо внесення змін до програми, розширення бази проведення, дострокове завершення, припинення експерименту/інноваційного освітнього проєкту всеукраїнського рівня; надання висновків щодо доцільності/недоцільності запровадження освітніх інновацій у систему дошкільної, загальної середньої, спеціалізованої, професійної (професійно-технічної) та позашкільної освіти на всеукраїнському рівні.

Крім того, внесення змін до чинного нормативно-правового регулювання спрямовано на реалізацію положень Закону України «Про освіту», державної політики у галузі освіти, зокрема щодо впровадження Концепція реалізації державної політики у сфері реформування середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів від 14.12.2016 № 988-р. Так, продовжується реалізація всеукраїнського інноваційного освітнього проєкту за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти» у 6-х класах 163 закладах загальної середньої освіти.

Нижче наведено про розгляд заявок на проведення експериментів/інноваційних освітніх проєктів на засіданні науково-методичної комісії з інноваційної діяльності сектору дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), позашкільної освіти та виховання

Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України та які були рекомендовані МОН для затвердження відповідними наказами:

2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік
7	9	3	24	13 ¹

Разом з тим планується, що внесення змін до нормативно-правового регулювання здійснення інноваційної діяльності у сфері освіти, сприятиме підвищенню ефективності впровадження інноваційних освітніх продуктів системних, наукових досліджень в експериментальну та проєктну діяльність закладів освіти, що сприятиме вдосконаленню та модернізації освітнього процесу.

Вказану ціль планується досягти шляхом затвердження наказом Положення про здійснення інноваційної діяльності у сфері освіти та визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства освіти і науки України від 07 листопада 2000 року № 522 «Про затвердження Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 26 грудня 2000 року за № 946/5167.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення встановлених цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Збереження чинного регулювання, яке не відповідає нормам Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», іншим нормативно-правовим актам у сфері освіти
Альтернатива 2	Запропоновано видання наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про здійснення інноваційної діяльності у сфері освіти», яким буде унормовано здійснення інноваційної діяльності в закладах дошкільної, загальної середньої, спеціалізованої, професійної (професійно-технічної) та позашкільної освіти

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

¹ Зменшення кількості заявок на проведення експериментів/інноваційних освітніх проєктів пояснюється введенням на території України воєнного стану.

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні. Збереження чинного регулювання.	1865500 грн (за рік). Витрати включаються до заробітної плати працівників, які здійснюють відповідну діяльність у межах посадових обов'язків. Існує ймовірність надання суб'єктами освітніх послуг з порушенням вимог законодавства.
Альтернатива 2	Видання наказу Міністерства освіти і науки дозволить упорядкувати правове регулювання у здійсненні інноваційної діяльності у сфері освіти в закладах освіти (дошкільної, загальної середньої, спеціалізованої, професійної (професійно-технічної) та позашкільної) на всеукраїнському та регіональному рівнях, а також сприятиме процесу дебюрократизації подання заявки та звітності щодо результатів експериментів або реалізації інноваційних освітніх проєктів всеукраїнського рівня.	1410500 грн (за рік) Витрати включаються до заробітної плати працівників, які здійснюють відповідну діяльність у межах посадових обов'язків. Оскільки утримання та розвиток матеріально-технічної бази закладів освіти здійснюється за рахунок коштів їх засновника (засновників), неможливо визначити загальну суму коштів, яка необхідна для реалізації проєкту нормативно-правового акта. Зокрема, для навчально-методичного, управлінського, кадрового, матеріально-технічного забезпечення можуть використовуватися додаткові кошти на впровадження інноваційних, цифрових, комп'ютерних та інших технологій, що забезпечують підвищення якості освіти здобувачів освіти, професійне зростання педагогічних працівників, осучаснення матеріально-технічної бази тощо. Враховуючи наведене,

		конкретний обсяг видатків, необхідних для реалізації акта, визначатиметься засновниками виходячи з їх можливостей у межах чинного законодавства.
--	--	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні. Інноваційна діяльність може стати показником і критерієм для суб'єктивного рішення керівника про преміювання працівників, встановлення надбавок за виконання додаткової експериментальної роботи.	Розподіл додаткових виплат педагогічним працівникам закладу освіти може мати суб'єктивний (не завжди справедливий) характер.
Альтернатива 2	Врегульований на законодавчому рівні механізм здійснення інноваційної діяльності у сфері освіти в закладах освіти. Створено умови для забезпечення інноваційного розвитку закладів освіти, успішного здійснення освітньої реформи.	Додаткові витрати відсутні. Інноваційна освітня діяльність здійснюється працівниками закладів освіти у межах наукової роботи в контексті виконання посадових обов'язків.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Відповідно до абзацу третього пункту 1 та підпункту 5 пункту 4 Положення МОН, Міністерство освіти і науки України здійснює нормативно-правове регулювання інноваційної діяльності у сфері освіти.

Наразі правове регулювання інноваційної освітньої діяльності здійснюється відповідно до Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 листопада 2000 року № 522, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 26 грудня 2000 року за № 946/5167 (із змінами).

Зазначений нормативно-правовий акт поширюється на всіх суб'єктів здійснення інноваційної діяльності у сфері освіти.

Пропонований проєктом регуляторного акта передбачається поширення його дії на здійснення інноваційної діяльності у сфері освіти у закладах дошкільної, загальної середньої, спеціалізованої, професійної (професійно-технічної) та позашкільної освіти.

Відповідно до інформації, підготовленої Державною науковою установою «Інститут модернізації змісту освіти», станом на 01.01.2023 в експериментах та інноваційних проєктах всеукраїнського рівня брали участь близько 3000 закладів освіти, більшість з них складають заклади загальної середньої освіти.

Облік експериментів, інноваційних проєктів, що реалізуються закладами освіти на регіональному рівні, на рівні закладів освіти чинним законодавством не передбачений.

З огляду на це для розрахунку використовуються такі дані:

кількість суб'єктів господарювання, на яких здійснюється вплив чинним регуляторним актом, – 3000 закладів освіти, які здійснюють інноваційну освітню діяльність у рамках 70 експериментів та інноваційних освітніх проєктів всеукраїнського рівня;

кількість суб'єктів господарювання, на яких передбачається здійснення впливу проєктом регуляторного акта, – 3000 закладів освіти.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	0	0		0	
Для альтернативи 1			3000		3000
Для альтернативи 2			3000		3000
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0 %	0 %	100 %	0 %	100 %

Питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 100 % (відсотків).

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні. Збереження чинного регулювання.	18069197,966 грн (за рік). Витрати включаються до заробітної плати працівників, які здійснюють відповідну діяльність у межах посадових обов'язків, а також є втрати, пов'язані з необхідністю

		підготовки, видруку та надсилання поштою заявки на проведення експерименту або реалізацію інноваційного проєкту
Альтернатива 2	Прийняття наказу МОН дозволить упорядкувати правове регулювання суспільних відносин, що виникають з метою реалізації інноваційної діяльності закладів освіти щодо поширення позитивного досвіду успішних інноваційних освітніх проєктів, залучення представників науки, освіти та бізнесу для налагодження взаємовідносин між ними.	15748795,576 грн (за рік). Витрати включаються до заробітної плати працівників, які здійснюють відповідну діяльність у межах посадових обов'язків.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	82682090 грн (за рік)
Альтернатива 2	83187090 грн (за рік)

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Здійснити вибір альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде);

3 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

2 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться невирішеними);

1 – цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей)	Бал результативності (за чотирибальною)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
---	---	---

під час вирішення проблеми)	системою оцінки)	
Альтернатива 1	1	Мінімальний бал, який показує неможливість досягнення цілей державного регулювання альтернативним способом.
Альтернатива 2	3	Запропонований спосіб вирішення зазначеної проблеми є найбільш доцільним, оскільки прийняття запропонованого проєкту дозволить забезпечити нормативно-правове регулювання інноваційної діяльності у сфері освіти закладів дошкільної, загальної середньої, спеціалізованої, професійної (професійно-технічної) та позашкільної освіти.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	відсутні	81321590 грн (за рік) Витрати включаються до заробітної плати працівників, які здійснюють відповідну діяльність у межах посадових обов'язків. Існує ймовірність надання суб'єктами освітніх послуг з порушенням вимог законодавства. Розподіл додаткових виплат педагогічним працівникам закладу освіти може мати суб'єктивний (не завжди	Залишення ситуації, яка існує, не вирішує проблему та не сприяє здійсненню інноваційного розвитку галузі освіти, виконання завдань її реформування.

		справедливий) характер.	
Альтернатива 2	Реалізація вказаної альтернативи дозволить відповідно до сучасного законодавства у галузі освіти та державно-нормативних актів, що спрямовані на інноваційний розвиток усіх сфер суспільної діяльності унормувати інноваційну діяльність у сфері освіти закладів освіти.	81271590 грн (за рік) Додаткові витрати відсутні. Інноваційна освітня діяльність здійснюється працівниками закладів освіти у межах наукової роботи в контексті виконання посадових обов'язків. Конкретний обсяг видатків, необхідних для реалізації акта, визначатиметься засновниками виходячи з їх можливостей у межах чинного законодавства.	Вирішує проблему. Прийняття проекту акта у запропонованій редакції сприятиме у межах нормативно-правового поля діяльності освітньої галузі здійснювати інноваційну діяльність у сфері освіти у закладах освіти.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Залишення наявної на сьогодні ситуації без змін не забезпечить досягнення цілей.	Вплив зовнішніх факторів на дію регуляторного акта не очікується.
Альтернатива 2	Прийняття акта забезпечить у повному обсязі досягнення задекларованих цілей та є єдиним необхідним і достатнім способом вирішення проблеми.	Вплив зовнішніх факторів на дію регуляторного акта не очікується.

Враховуючи вищевказані позитивні та негативні сторони альтернативних способів досягнення мети, доцільно прийняти запропонований альтернативою 2 регуляторний акт.

Негативних наслідків від прийняття регуляторного акта не очікується.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Для вирішення проблем, визначених у розділі першому, та досягнення цілей, визначених у розділі другому цього аналізу регуляторного впливу, проектом акта передбачено механізм розв'язання проблеми шляхом його прийняття.

Проектом акта пропонується затвердити Положення про порядок здійснення інноваційної діяльності у сфері освіти в новій редакції.

Засновники закладів дошкільної, загальної середньої, спеціалізованої, професійної (професійно-технічної), та позашкільної освіти під час організації та проведення експериментів і реалізації інноваційних (авторських) освітніх проєктів, що є інноваційною діяльністю у сфері освіти мають керуватися відповідним Положенням.

Після державної реєстрації відповідного наказу МОН забезпечить оприлюднення цього наказу на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Враховуючи, що питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10 відсотків, здійснюється розрахунок витрат за запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва згідно з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Тест малого підприємництва).

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не обмежується у часі, що дасть змогу досягти цілей державного регулювання.

Проект регуляторного акта набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозовані значення показників результативності регуляторного акта будуть встановлюватися після набрання чинності актом.

Прогнозованими значеннями показників результативності регуляторного акта є:

- розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта – не прогнозується;
- розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання, пов'язаними з виконанням вимог акта – не прогнозується;
- кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб (закладів освіти, наукових установ та інших фізичних осіб), на яких поширюватиметься дія акта –3000;

- рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основних положень акта;
- кількість закладів освіти, що подали заяву на участь в експериментах або реалізації інноваційних освітніх проєктів всеукраїнського рівня;
- кількість експериментів або інноваційних освітніх проєктів всеукраїнського рівня, що реалізуються в закладах освіти;
- кількість закладів освіти, що подали заяву на участь в експериментах або реалізації інноваційних освітніх проєктів всеукраїнського рівня;
- кількість закладів освіти, у яких завершився експеримент або реалізація інноваційного освітнього проєкту всеукраїнського рівня;
- кількість закладів освіти, що достроково завершили, припинили реалізацію експерименту/інноваційного освітнього проєкту всеукраїнського рівня;
- кількість закладів освіти, які визнані авторськими.

Проект регуляторного акта розміщено на офіційних веб-сайтах Державної служби якості освіти України та Міністерства освіти і науки України, що є достатнім для поінформованості широкої громадськості та суб'єктів господарювання з метою вивчення їх думки, з приводу результативності запроваджених проєктом наказу заходів.

Рівень поінформованості з основними положеннями акта – вище середнього за рахунок:

- а) заклади освіти можуть ознайомитися з проєктом наказу МОН, який розміщено на офіційному веб-сайті МОН;
- б) у разі прийняття, наказ буде розміщено на офіційному веб-сайті Міністерства освіти і науки (mon.gov.ua) та Державної служби якості освіти (sqe.gov.ua).

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Базове відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта буде здійснюватися через рік після набрання ним чинності.

Повторне відстеження планується здійснити через 2 роки після набрання чинності регуляторного акта, в результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження. У разі виявлення нерегульованих та проблемних штамів у результаті аналізу якісних показників дії цього акта, ці питання будуть врегульовані шляхом внесення відповідних змін.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження, шляхом порівняння показників із аналогічними показниками, що встановлені під час повторного відстеження.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватимуться відстеження результативності, – статистичний.

До проведення відстеження результативності дії регуляторного акта залучатиметься Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти».

Міністр освіти і науки України

Оксен ЛІСОВИЙ